

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY **MIASTO SIERPC**

Raport z badań przeprowadzonych
w 2025 roku

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
<i>METODOLOGIA BADAŃ</i>	<i>3</i>
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW	7
<i>STRUKTURA BADANEJ PRÓBY.....</i>	<i>7</i>
<i>PROBLEM ALKOHOLOWY.....</i>	<i>9</i>
<i>PROBLEM NIKOTYNOWY</i>	<i>10</i>
<i>PROBLEM NARKOTYKOWY</i>	<i>10</i>
<i>PROBLEM PRZEMOCY</i>	<i>13</i>
<i>KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH</i>	<i>18</i>
<i>UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH</i>	<i>19</i>
<i>ZABURZENIA ODŻYWIANIA.....</i>	<i>20</i>
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW	21
<i>STRUKTURA BADANEJ PRÓBY.....</i>	<i>21</i>
<i>KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH</i>	<i>23</i>
<i>UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH</i>	<i>24</i>
<i>INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE</i>	<i>25</i>
<i>PROBLEM ALKOHOLOWY.....</i>	<i>26</i>
<i>PROBLEM NIKOTYNOWY</i>	<i>28</i>
<i>PROBLEM NARKOTYKOWY</i>	<i>28</i>
<i>PROBLEM PRZEMOCY</i>	<i>31</i>
ZESTAWIENIE WYNIKÓW DIAGNOZY	35
<i>WNIOSKI Z BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW.....</i>	<i>36</i>
<i>WNIOSKI Z BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW</i>	<i>39</i>
REKOMENDACJE.....	42
BIBLIOGRAFIA	45
SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW	46
<i>SPIS TABEL</i>	<i>46</i>
<i>SPIS WYKRESÓW</i>	<i>46</i>
<i>SPIS RYSUNKÓW</i>	<i>47</i>

WPROWADZENIE

Uwarunkowania gospodarcze oraz zmiany struktury społeczno-ekonomicznej, które miały miejsce na przestrzeni ostatnich kilku lat mają niebagatelny wpływ na jakość życia i funkcjonowanie społeczności lokalnej. Wynikiem pewnych przeobrażeń jest nawarstwianie się problemów społecznych występujących na poziomie lokalnym.

Problemy społeczne „to ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludzi, przez silne grupy bądź przez charyzmatyczne jednostki oraz które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić¹”. Należy pamiętać, iż skutki problemów społecznych dotyczą nie tylko osób dotkniętych nimi bezpośrednio, ale równie często członków ich rodzin. Konsekwencjami problemów społecznych może być pogorszenie standardu życia, prawidłowego rozwoju jednostek, a także brak możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb.

Sposobem na zbadanie i określenie występujących problemów w danej zbiorowości jest Diagnoza Problemów Społecznych. Jest ona pewnego rodzaju oceną aktualnego stanu rzeczy, która pozwala na identyfikację i opis zjawisk ograniczających lub stwarzających zagrożenie niezaspokojenia potrzeb danej społeczności.

METODOLOGIA BADAŃ

CELE BADANIA

Niniejsza Diagnoza ma na celu ukazanie skali problemów społecznych wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów z **Gminy Miasto Sierpc**.

METODY, TECHNIKI I NARZĘDZIA BADAWCZE

Metoda badawcza – „określony, powtarzalny i wyuczony sposób – schemat lub wzór – postępowania, świadomie skierowanego na realizację pewnego celu poprzez dobór środków odpowiednich do tego celu”².

¹ K. Frysztański, *Socjologia problemów społecznych*, Warszawa 2009, s. 20.

² S. Nowak, *Metodologia badań społecznych*, Warszawa 2007, s. 19.

Rodzaje metod badawczych:

- jakościowe – uzyskiwane są tutaj przede wszystkim odpowiedzi na pytanie „dlaczego”?
- ilościowe – uzyskiwane są tutaj przede wszystkim odpowiedzi na pytania „ile”?
- triangulacja metod badawczych – metoda mieszana wykorzystująca dwie lub więcej metod jakościowych lub ilościowych.

Techniki badawcze:

- PAPI (ang. *Paper and Pencil Interview*) – wywiad osobisty prowadzony przez ankietera z wykorzystaniem papierowego kwestionariusza,
- CATI (ang. *Computer Assisted Telephone Interview*) – wywiad telefoniczny prowadzony przez ankietera,
- CAPI (ang. *Computer Assisted Personal Interview*) – wspomagany komputerowo wywiad osobisty prowadzony przez ankietera,
- CAWI (ang. *Computer Assisted Web Interview*) – technika, w której respondent samodzielnie wypełnia kwestionariusz ankiety dostępny online.

Poniższe badania wśród **dorosłych mieszkańców** oraz **uczniów** zostały wykonane zgodnie z metodą ilościową, za pomocą techniki CAWI.

Rysunek 1. Wykorzystane techniki badawcze

DOBÓR PRÓBY

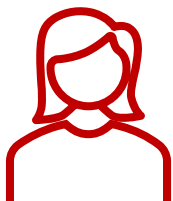
Próba badawcza – jest to część populacji, którą chcemy zbadać.

Dobór próby badawczej, czyli zdefiniowanie jaką część danej zbiorowości będziemy badać, może być on losowy albo nielosowy. W przypadku poniższych badań zastosowano dobór losowy, ponieważ badana zbiorowość jest zbyt liczna, aby zbadać wszystkich jej członków. Badania zostały przeprowadzone w 2025 roku i wzięły w nich udział łącznie 484 osoby. Poniższy rysunek przedstawia strukturę próby badawczej.

Rysunek 2. Struktura badanej grupy

332 uczniów

152 dorosłych
mieszkańców

PROBLEMATYKA BADANIA

ALKOHOLIZM

NARKOMANIA

NIKOTYNIZM

**UZALEŻNIENIA
BEHAWIORALNE**

PRZEMOC DOMOWA

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

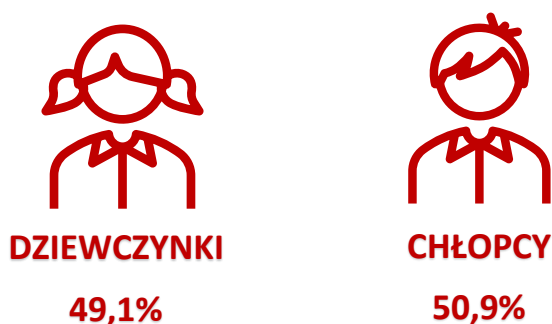
W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, przemocą domową, rówieśniczą, cyberprzemocą oraz zaburzeniami odżywiania.

W niniejszym dokumencie przedstawiono wyniki badań w ujęciu procentowym, które zaokrąglono do wartości dziesiętnych. Z uwagi na to, suma procentowego udziału odpowiedzi w danym pytaniu może odbiegać o 0,5 pp. od 100%.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie ze szkół znajdujących się na terenie Gminy Miasto Sierpc wypełnili łącznie 332 kwestionariusze ankiet. Poniżej przedstawiono strukturę badanej próby z podziałem na płeć. Dziewczynki stanowiły 49,1% próby badawczej, natomiast chłopcy wypełnili 50,9% kwestionariuszy.

Rysunek 3. Płeć: N³=332

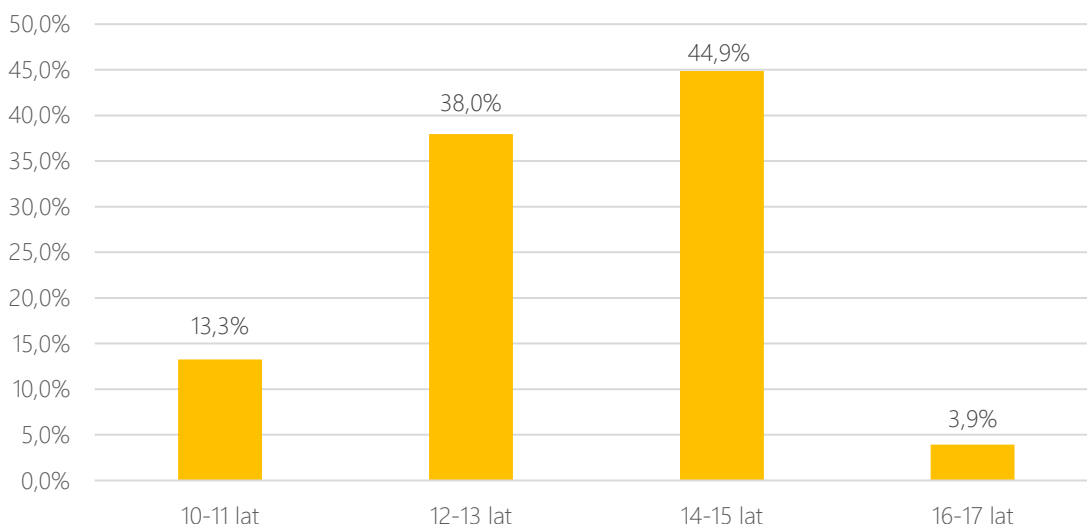

Wśród uczniów biorących udział w badaniu, najwięcej kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci w wieku 14-15 lat (44,9%), zaś 38,0% stanowiły osoby w wieku 12-13 lat. Badani w wieku 10-11 lat uzupełnili 13,3% ankiet, a najmniejszą grupę badawczą stanowiła młodzież w wieku 16-17 lat (3,9%).

³ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

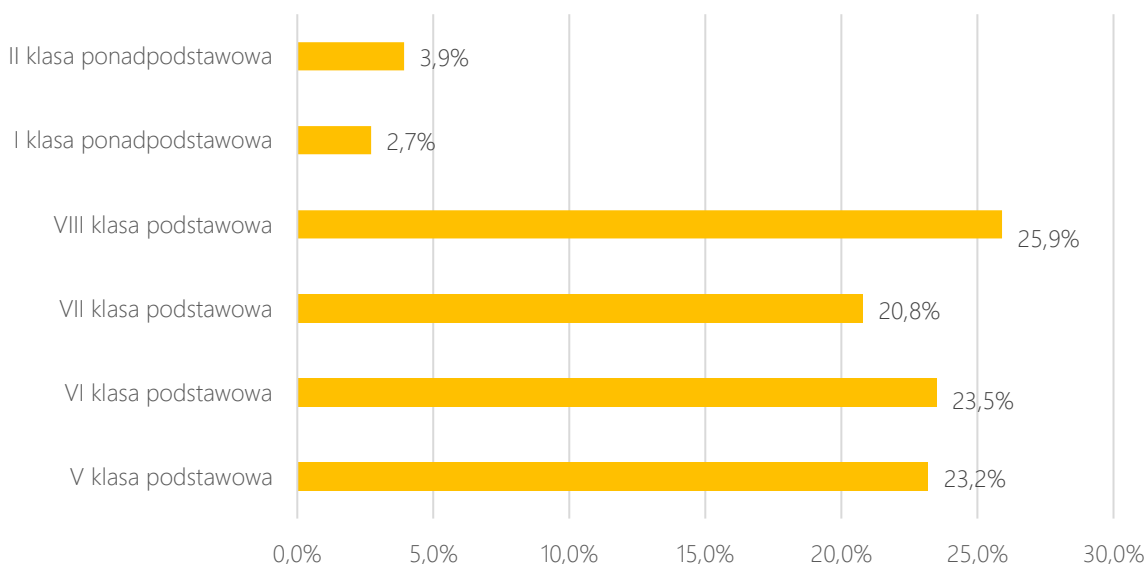

Wykres 1. Wiek: N=332

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. 25,9% ankietowanych uczęszcza do VIII klasy podstawowej, 23,5% do VI klasy podstawowej, 23,2% do V klasy podstawowej, a 20,8% to uczniowie VII klasy podstawowej. Najmniejszy odsetek stanowili uczniowie klas ponadpodstawowych: 3,9% – II klasa i 2,7% – I klasa.

Wykres 2. Klasa: N=332

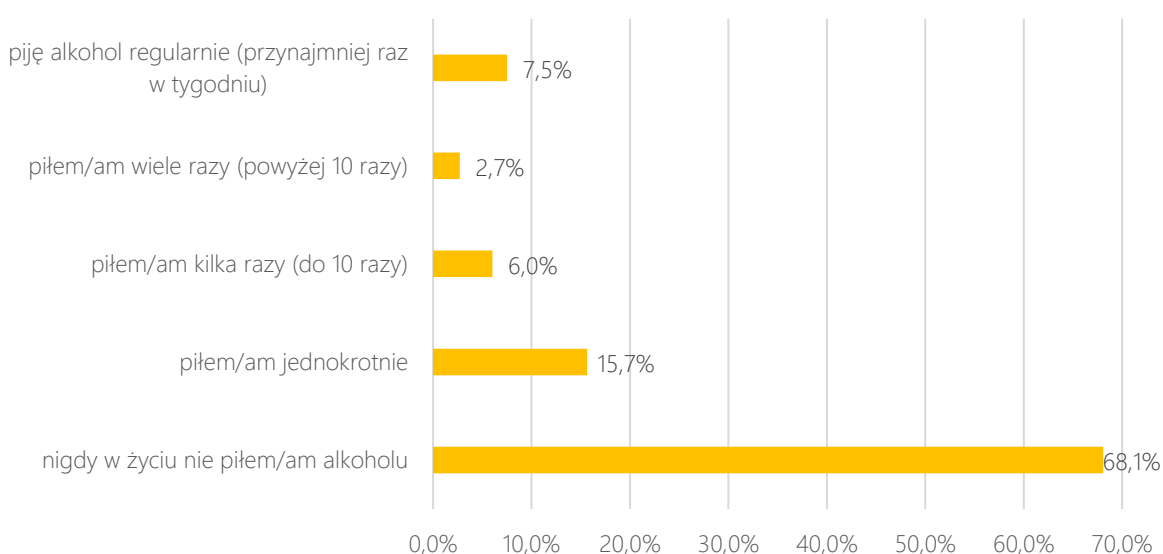

PROBLEM ALKOHOLOWY

Jeden z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez uczniów z terenu Gminy Miasto Sierpc. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że 68,1% ankietowanych nigdy w życiu nie miało kontaktu z alkoholem, 15,7% respondentów spożywało go jednokrotnie, a 7,5% badanych przyznało, że pije alkohol regularnie (przynajmniej raz w tygodniu). Dodatkowo 6,0% uczniów spożywało alkohol kilka razy (do 10 razy), a 2,7% - wiele razy (powyżej 10 razy).

Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=332

Kolejne pytanie zadane uczniom uczęszczającym do szkół znajdujących się na terenie Gminy Miasto Sierpc miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania przez nich alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających niniejsze badanie ankietowe. Jak wynika z udzielonych przez młodych badanych odpowiedzi, kontakt z alkoholem miały w tym okresie 43 osoby (40,6%), spośród których 20 spożyło tego typu napoje więcej niż 7 razy (18,9%), 17 uczniów zrobiło to 1-2 razy (16,0%), 4 osoby sięgały po alkohol 3-4 razy (3,8%), a 2 respondentów – 5-7 razy (1,9%).

Tabela 1. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=106

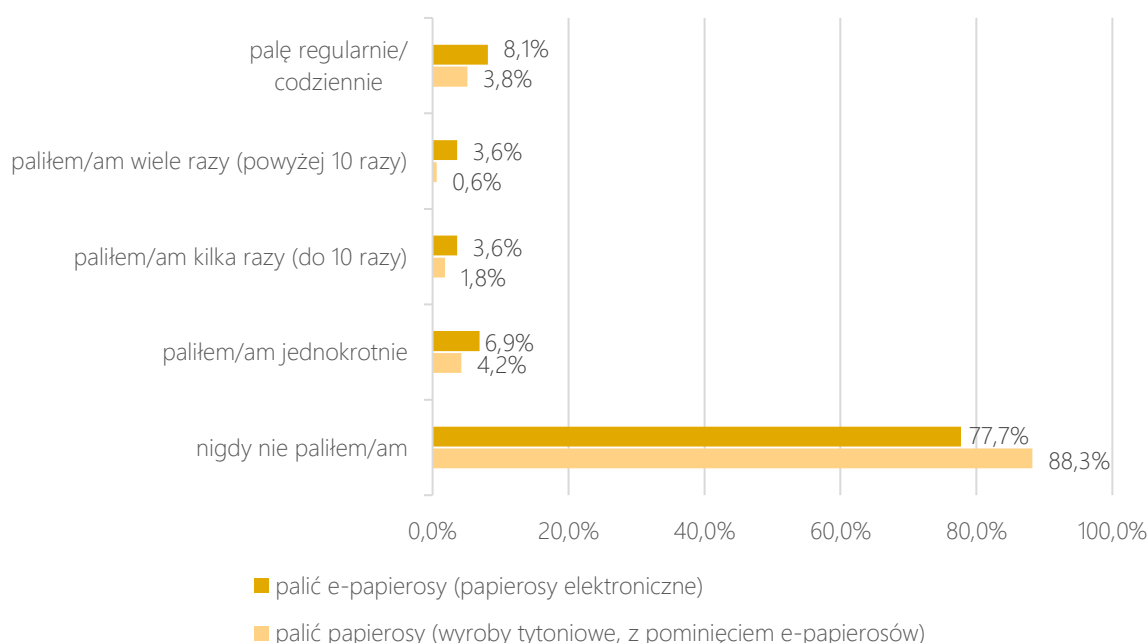
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	59,4%	63
1 – 2 razy	16,0%	17
3 – 4 razy	3,8%	4
5 – 7 razy	1,9%	2
więcej niż 7 razy	18,9%	20

PROBLEM NIKOTYNOWY

W badaniu przeprowadzonym wśród uczniów podjęto się także określenia skali i częstotliwości sięgania przez młode osoby po wyroby nikotynowe. Z deklaracji młodzieży wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi (papierosami) miało 10,4% ankietowanych, wśród których 4,2% zadeklarowało jednokrotne sięgnięcie po papierosy, 3,8% badanych pali regularnie/codziennie, 1,8% robiło to kilka razy (do 10 razy), a po 0,6% paliło wiele razy (powyżej 10 razy). Na kontakt z e-papierosami wskazało 22,2% uczniów, wśród których 8,1% pali je regularnie, codziennie, 6,9% robiło to jednokrotnie, a po 3,6% – kilka razy (do 10 razy) oraz wiele razy (powyżej 10 razy).

Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=332

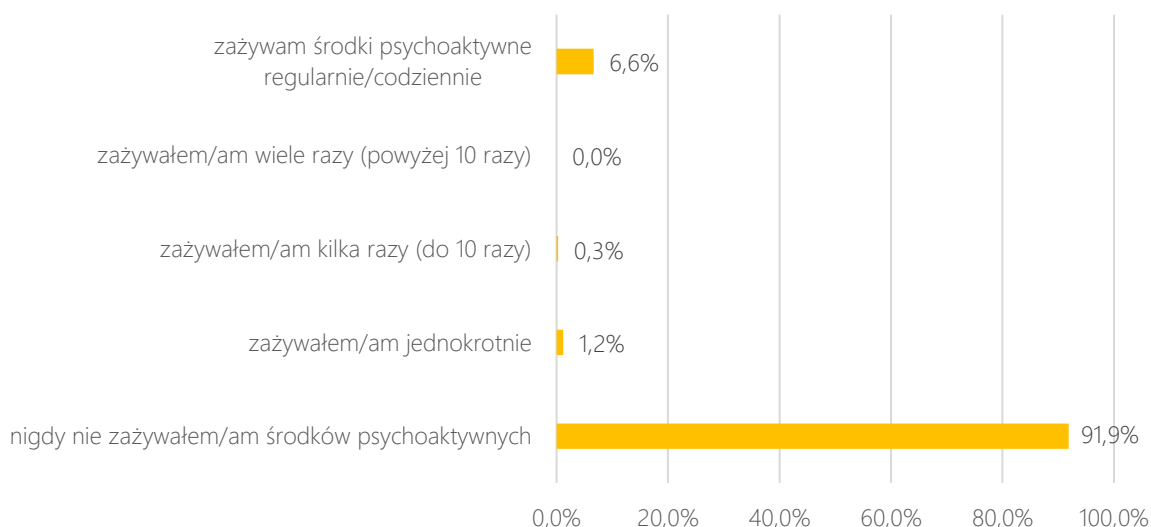

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejny z analizowanych w Diagnozie obszarów dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów zamieszkujących Gminę Miasto Sierpc. W celu określenia skali występowania tego problemu, młodych mieszkańców zapytano o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, kontakt ze środkami psychoaktywnymi miało 8,1% badanych, spośród których 6,6% deklaruje zażywanie tego typu substancji regularnie/codziennie, 1,2% badanych zrobiło to 1 raz, a 0,3% – kilka razy (do 10 razy).

Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=332

Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Można zauważyć, że w tym okresie sięgnęły po nie 22 osoby (84,7%), wśród których 19 przyznało, że zrobiło to więcej niż 7 razy (73,1%), 2 osoby zażywały narkotyki/dopalacze 1-2 razy (7,7%), a 1 badany robił to 5-7 razy (3,9%). 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 2. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=26

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	15,4%	4
1 – 2 razy	7,7%	2
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	3,9%	1
więcej niż 7 razy	73,1%	19

Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzaju zażywanych substancji. Jak wynika z odpowiedzi, 18 osób wskazało na mefedron (72,0%), 14 badanych na marihuanę (56,0%), a po 13 ankietowanych wybrało amfetaminę, dopalacze i inne, wśród których wymieniono fentanyl, heroinę, kokainę (po 52,0%). Dodatkowo 11 respondentów deklaruje zażywanie leków w celu odurzenia (44,0%). 2 osoby nie odpowiedziały na to pytanie.

Tabela 3. Jakie były to substancje? N=25

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mefedron	72,0%	18
marihuana	56,0%	14
amfetamina	52,0%	13
dopalacze	52,0%	13
inne	52,0%	13
leki w celu odurzenia	44,0%	11

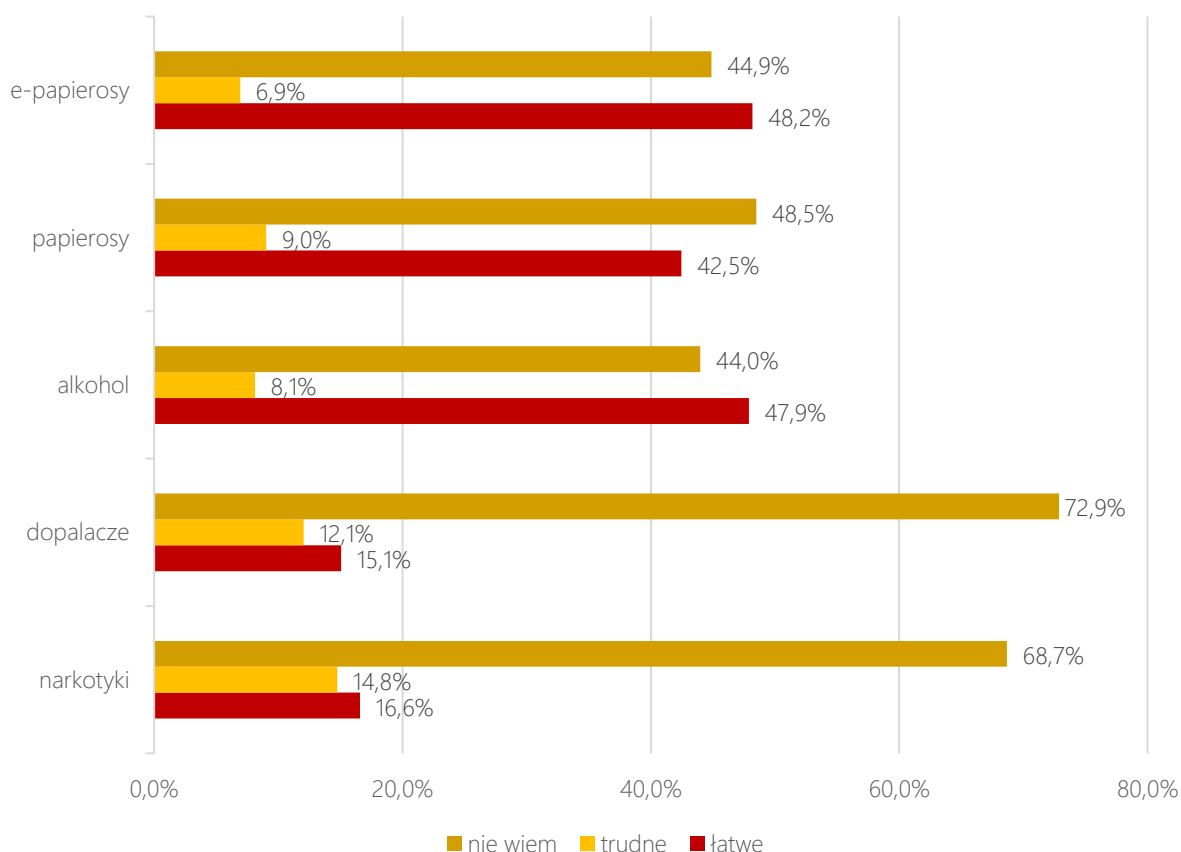
**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, szkodliwe oraz nielegalne substancje są dostępne w Gminie Miasto Sierpc, w tym przede wszystkim alkohol, e-papierosy oraz papierosy tradycyjne. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 48,2% młodych mieszkańców, a trudne dla 6,9%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 42,5% respondentów, a trudne dla 9,0%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 47,9% badanych, a trudny dla 8,1%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 15,1% uczniów, a trudne dla 12,1%,
- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 16,6% ankietowanych, a trudne dla 14,8%.

Wykres 6. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=332

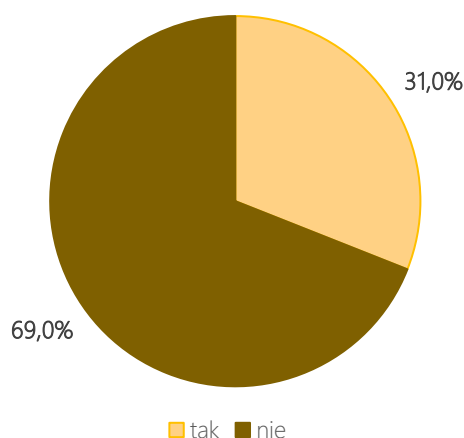

PROBLEM PRZEMOCY

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących badany teren. Analizie poddane zostały kwestie związane za równo z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów wskazują, że 31,0% młodych mieszkańców Gminy Miasto Sierpc doświadczyło przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

**Wykres 7. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?
N=332**

Podczas badania diagnozującego problem przemocy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów dotkniętych tym problemem. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów z ich szkoły (51 osób, tj. 53,1%). 27 ankietowanych wskazało na rodzeństwo (28,1%), 26 osób na kolegów/koleżanki spoza szkoły (27,1%), zaś 20 uczniów wymieniło rodziców (20,8%), a 18 – inne osoby, wśród których wymieniono przyjaciół oraz konkretne osoby z imienia i nazwiska (18,8%). 7 respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 4. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=96

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	53,1%	51
rodzeństwo	28,1%	27
koledzy/koleżanki spoza szkoły	27,1%	26
rodzice	20,8%	20
inne osoby	18,8%	18

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Kolejna tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Można zauważyć, że:

- przemocy psychicznej doznało 56 badanych (61,5%),
- przemocy fizycznej doznało 35 badanych (38,5%),
- przemocy seksualnej doświadczyło 21 ankietowanych (23,1%),
- zaniedbania doświadczyło 11 badanych (12,1%).

13 uczniów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

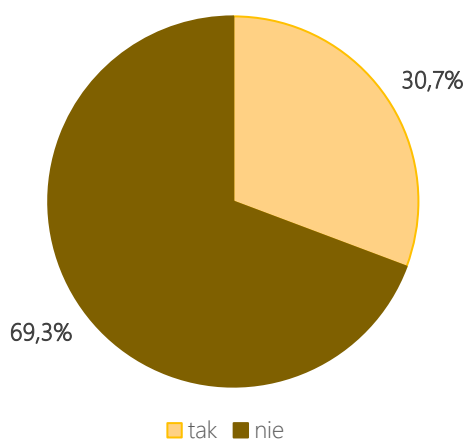
Tabela 5. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=91

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	61,5%	56
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	38,5%	35
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób, który mnie zawstydział itp.	23,1%	21
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	12,1%	11

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w ciągu ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznało się 30,7% ankietowanych.

Wykres 8. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=332

Badanych uczniów zapytano także o to, jakiego rodzaju przemoc stosowali. Najczęściej deklarowano stosowanie przemocy psychicznej (53 osoby, tj. 57,0%). 52 osoby przyznały się do stosowania przemocy fizycznej (55,9%), a 22 ankietowanych wskazało na użycie przemocy seksualnej (23,7%). 9 badanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 6. Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/łaś? N=93

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przeżywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	57,0%	53
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	55,9%	52
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czyimś ciele w sposób, który go zawstydzał itp.	23,7%	22

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Największa część ankietowanych przyznała się do przemocy skierowanej wobec uczniów ze swojej szkoły, wskazało na to 46 ankietowanych (46,9%). 38 osób przyznało, iż przemoc stosowało wobec rodzeństwa (38,8%), 32 badanych wskazało na kolegów/koleżanki spoza szkoły (32,7%), a 21 respondentów deklaruje stosowanie przemocy wobec innych osób, do których należą przyjaciółka, koleżanka z ławki oraz konkretne osoby wymienione z imienia i nazwiska. (21,4%). 4 osoby nie udzieliły odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 7. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=98

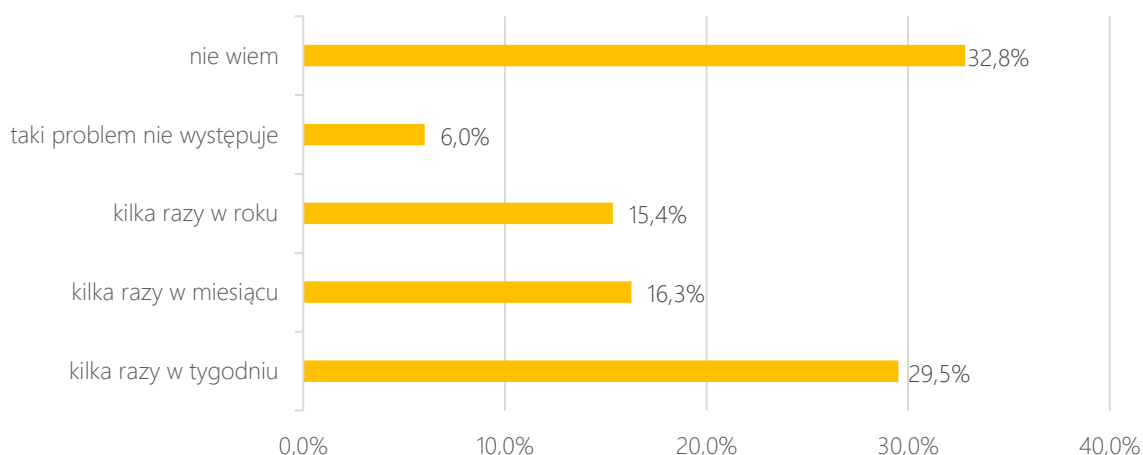
Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniów z mojej szkoły	46,9%	46
rodzeństwa	38,8%	38
kolegów/koleżanek spoza szkoły	32,7%	32
innych osób	21,4%	21

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o określenie, czy w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. 32,8% respondentów nie potrafiło jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii, natomiast zdaniem 29,5% osób takie zjawisko występuje kilka razy w tygodniu. 16,3% badanych twierdzi, że przemoc w szkole ma miejsce kilka razy w miesiącu, w opinii 15,4% ankietowanych – kilka razy w roku, natomiast zdaniem 6,0% taki problem nie występuje.

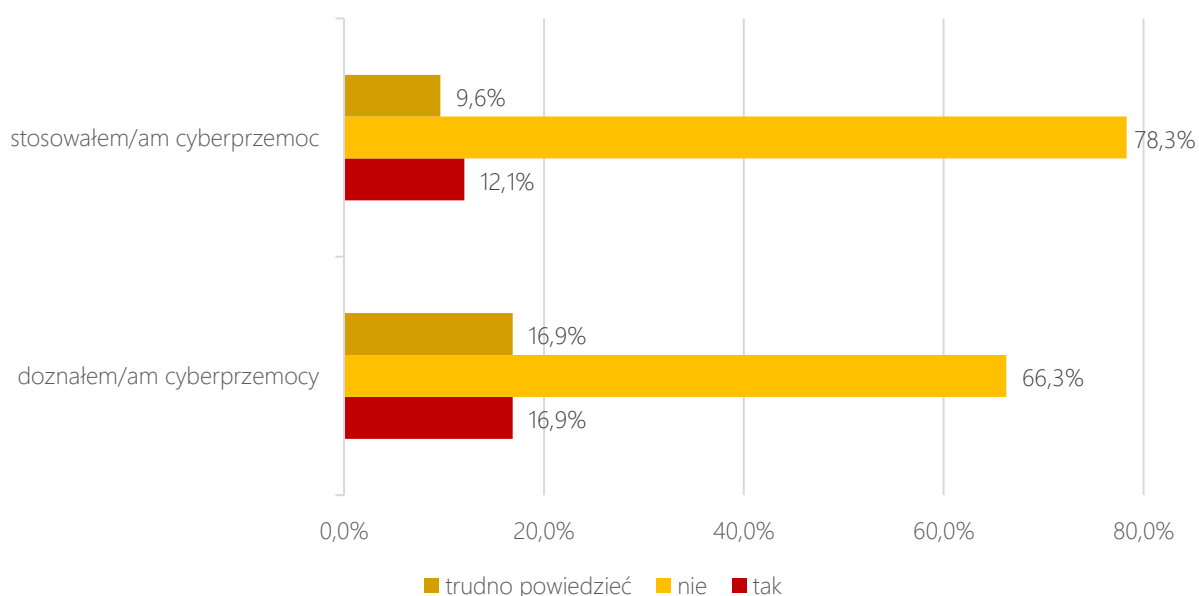

Wykres 9. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami?
N=332

Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. 16,9% uczniów stwierdziło, że doświadczyło cyberprzemocy, natomiast kolejne 16,9% osób nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że 12,1% badanych przyznało się do stosowania przemocy w Internecie, jednocześnie 9,6% osób wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wykres 10. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)?
N=332

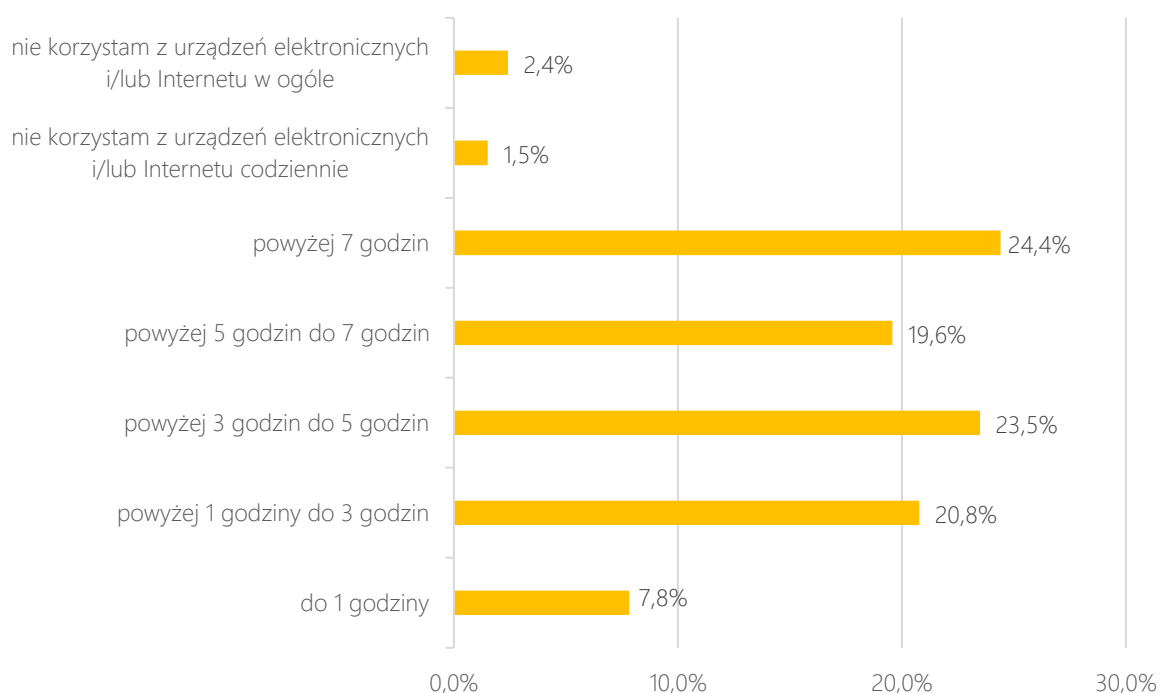

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie jak dużo czasu uczniowie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Jak wynika z odpowiedzi młodych mieszkańców Gminy Miasto Sierpc, znaczna część z nich poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dużą ilość czasu w ciągu dnia. 7,8% uczniów zadeklarowało, iż korzysta z nich do 1 godziny, 20,8% odpowiedzi padło na przedział od 1 do 3 godzin, 23,5% – powyżej 3 do 5 godzin, a 19,6% ankietowanych przyznało, że jest to powyżej 5 do 7 godzin dziennie. Na odpowiedź powyżej 7 godzin dziennie wskazało 24,4% badanych, natomiast 1,5% respondentów zadeklarowało, że nie robi tego codziennie, a 2,4% nie korzysta z urządzeń elektrycznych i/lub Internetu w ogóle.

Wykres 11. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=332

W dalszej kolejności badanych zapytano o to, czy kiedykolwiek zdarzyło im się skłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Taka sytuacja zdarzyła się 41,4% badanych, w tym 60 ankietowanym zdarza się to czasami (18,5%), 31 uczniom – bardzo często (9,6%), 27 respondentom – jednokrotnie (8,3%), natomiast 16 osób zadeklarowało, że kłamało w tej sprawie często (4,9%).

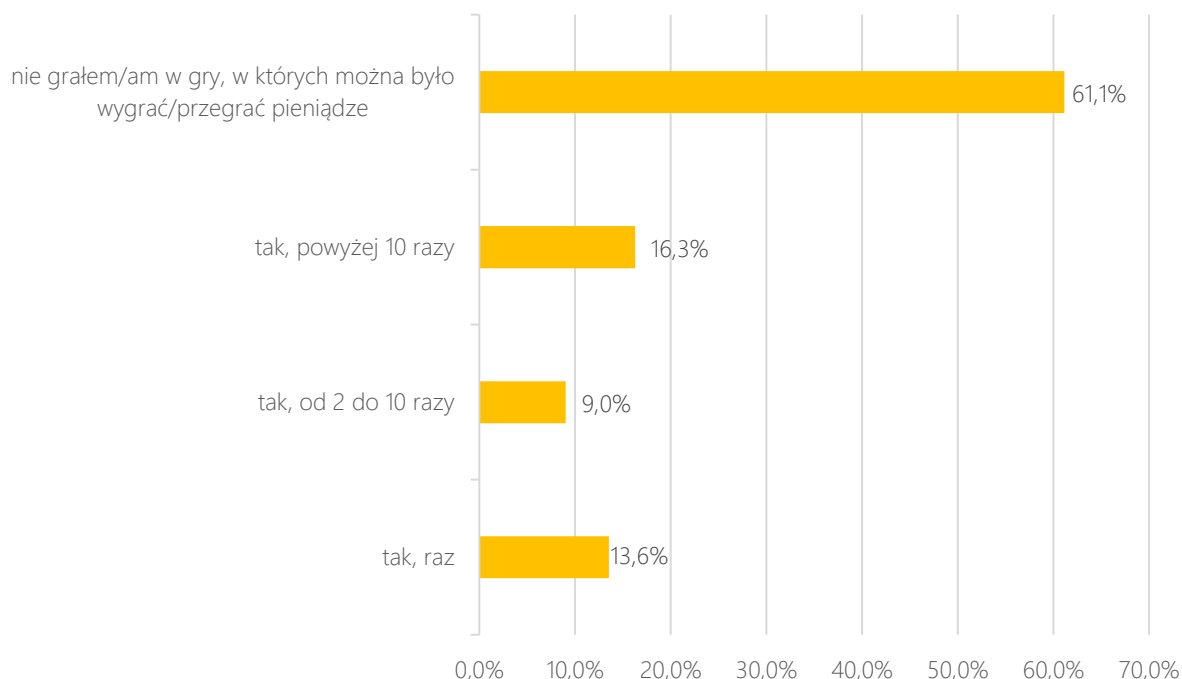
Tabela 8. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=324

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	9,6%	31
tak, często	4,9%	16
tak, czasami	18,5%	60
tak, jednokrotnie	8,3%	27
nie	58,6%	190

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się uprawiać hazard w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 38,9% badanych. Wśród tych osób 16,3% grało w nie powyżej 10 razy, 13,6% – 1 raz, a 9,0% – od 2 do 10 razy.

Wykres 12. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=332

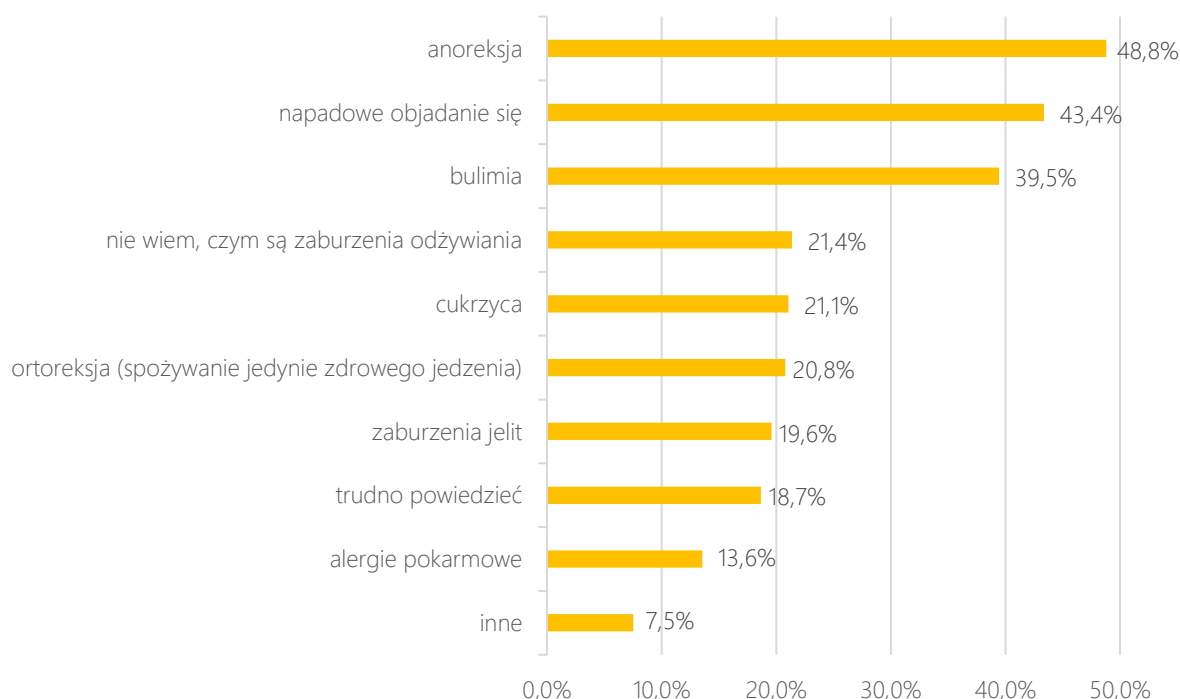

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Kolejna część badania przeprowadzonego wśród uczniów z Gminy Miasto Sierpc dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którym zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. Największy odsetek wskazał na anoreksję (48,8%), 43,4% uczniów wyróżniło napadowe objadanie się, a 39,5% – bulimię. Ponadto 20,8% respondentów uważa, że do zaburzeń odżywiania zalicza się ortoreksję (spożywanie jedynie zdrowego jedzenia). Część uczniów biorących udział w badaniu błędnie wskazała na cukrzycę (21,1%), zaburzenia jelit (19,6%), a także alergie pokarmowe (13,6%). 7,5% ankietowanych wskazało na inne odpowiedzi, wśród których znalazły się: *depresja, głodzenie się, otyłość, pomijanie posiłków, zła relacja z jedzeniem i własnym ciałem*. Dodatkowo 21,4% ankietowanych nie wie, czym są zaburzenia odżywiania, a 18,7% miało trudność z odpowiedzią na to pytanie.

Wykres 13. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=332

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

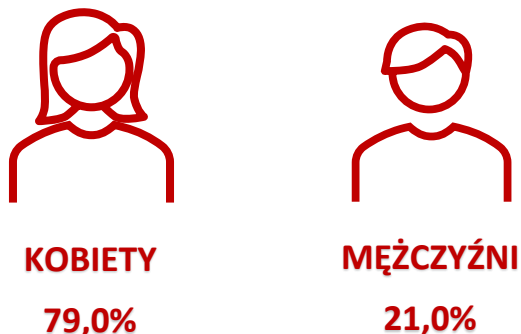
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców Gminy Miasto Sierpc, a także skala zjawiska przemocy, korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze oraz innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

W badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie Gminy Miasto Sierpc udział wzięło łącznie 152 pełnoletnich mieszkańców. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Większość stanowiły kobiety, które uzupełniły łącznie 79,0% kwestionariuszy, natomiast mężczyźni wypełnili pozostałe 21,0% ankiet.

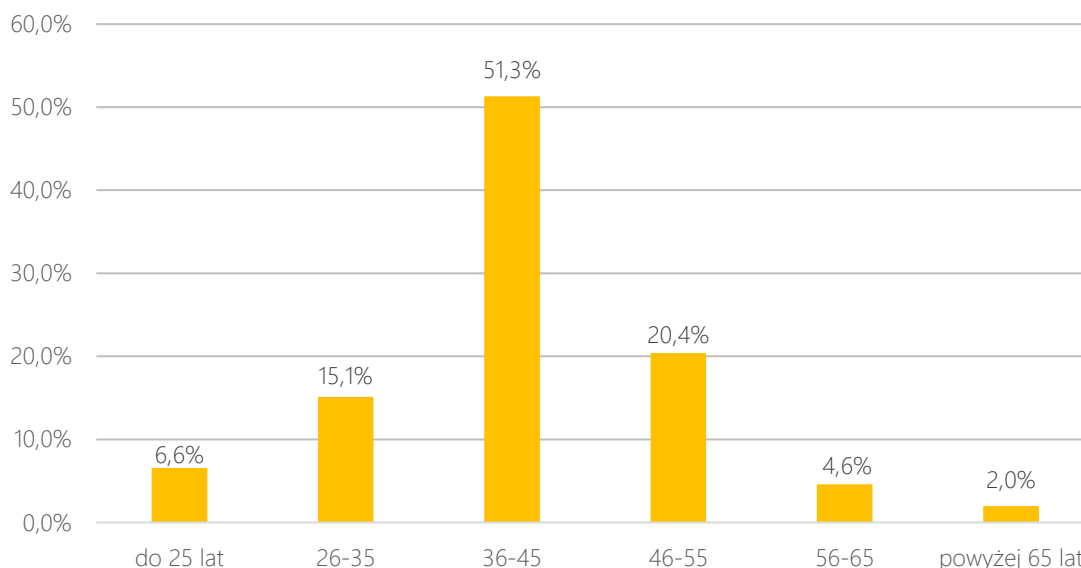
Rysunek 4. Płeć: N=152

Analiza struktury badanej grupy wskazuje na zróżnicowanie respondentów pod względem ich wieku. Ponad połowę ankietowanych stanowiły osoby mające 36-45 lat (51,3%). W badaniu udział wzięli również mieszkańcy w wieku 46-55 lat (20,4%), 26-35 lat (15,1%), osoby poniżej 25 roku życia (6,6%), badani w wieku 56-65 lat (4,6%) oraz powyżej 65 roku życia (2,0%).

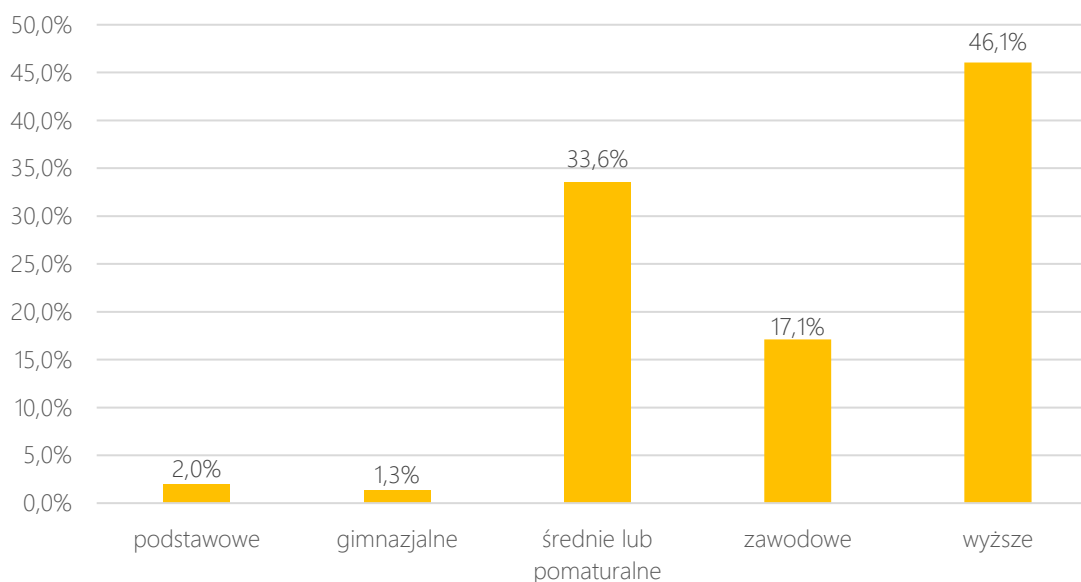

Wykres 14. Wiek: N=152

Respondenci zostali zapytani również o wykształcenie. Jak wynika z ich deklaracji, 46,1% badanych legitymuje się wykształceniem wyższym, a 33,6% – średnim lub pomaturalnym. 17,1% kwestionariuszy ankiet wypełnili mieszkańcy z wykształceniem zawodowym, a 2,0% zakończyło edukację na poziomie podstawowym. Najmniejszy odsetek stanowili ankietowani z wykształceniem gimnazjalnym (1,3%).

Wykres 15. Wykształcenie: N=152

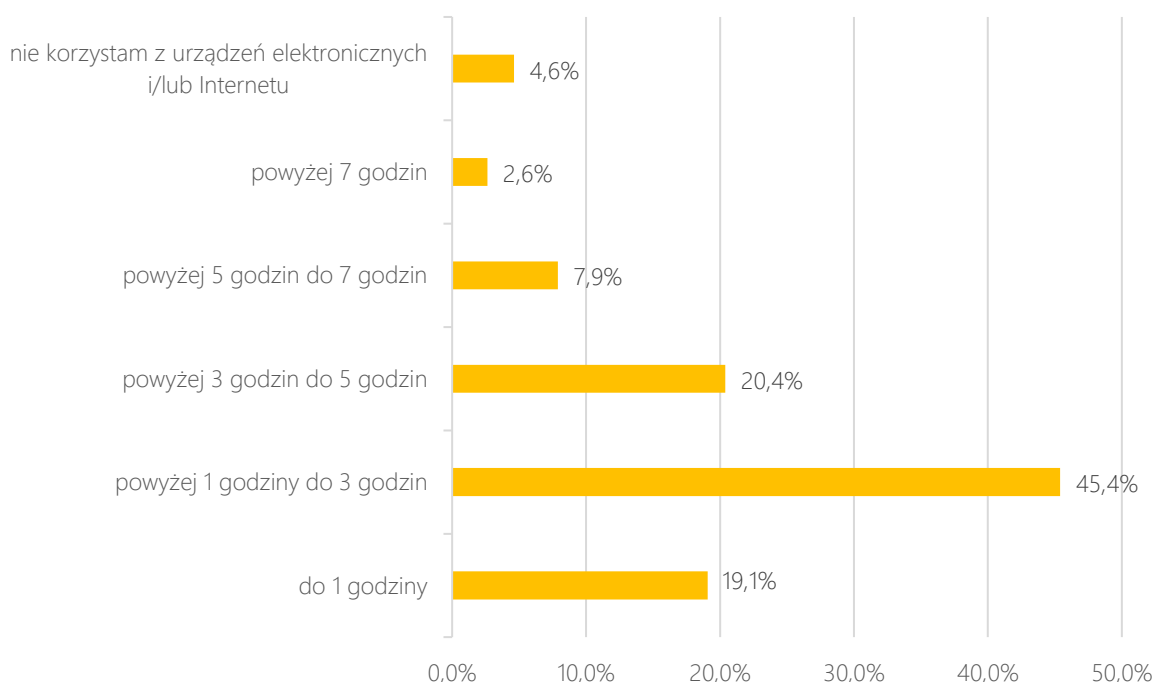

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

W kolejnym obszarze tematycznym mieszkańców zapytano o korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, jaką ilość czasu poświęcają na to w ciągu dnia. Jak wynika z deklaracji, korzystanie z tego typu urządzeń powyżej 1 godziny do 3 godzin dziennie zadeklarowało 45,4% badanych, a powyżej 3 godzin do 5 – 20,4%. Ponadto 19,1% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „do 1 godziny”, a 7,9% badanych – „powyżej 5 godzin do 7 godzin”. Dodatkowo 2,6% mieszkańców Gminy Miasto Sierpc wskazało na odpowiedź „powyżej 7 godzin”, zaś 4,6% badanych deklaruje, że nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu.

Wykres 16. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=152

W dalszej kolejności mieszkańcy mieli odpowiedzieć na pytanie, czy zdarza się im korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie zakładali. Twierdząco odpowiedziały 64 osoby (44,1%), a przecząco – 27 osób (18,6%). 30 badanych trudno było odpowiedzieć na to pytanie (20,7%), z kolei 24 respondentów nie przewiduje określonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (16,6%).

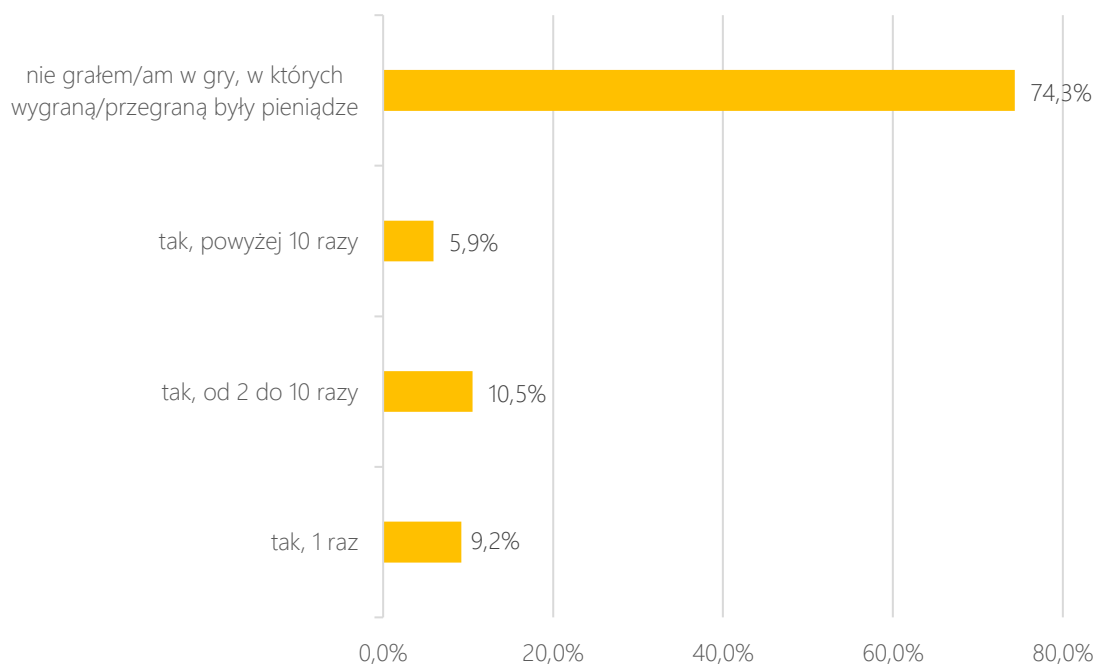
Tabela 9. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=145

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	44,1%	64
nie	18,6%	27
trudno powiedzieć	20,7%	30
nie przewiduję określonego czasu	16,6%	24

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miało 25,6% badanych, wśród których 10,5%, zadeklarowało, że grało w takie gry od 2 do 10 razy, 9,2% – 1 raz, a 5,9% – powyżej 10 razy.

Wykres 17. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraepki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=152

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami korzystającymi z gier hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 18,0% ankietowanych potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji w swoim życiu (7 osób), ponad połowa badanych temu zaprzeczyła (23 osoby, tj. 59,0%), z kolei 9 respondentów miało problemy z odpowiedzią na to pytanie (23,1%).

Tabela 10. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=39

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	18,0%	7
nie	59,0%	23
trudno powiedzieć	23,1%	9

INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

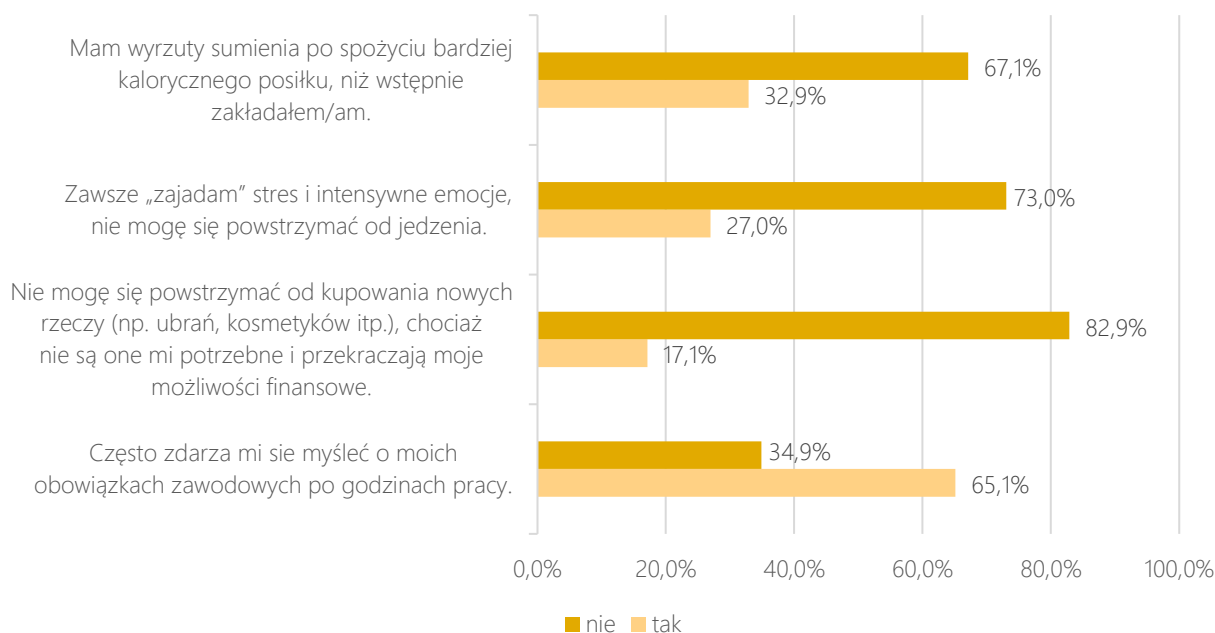
Mieszkańcy Gminy Miasto Sierpc udzielili również istotnych informacji na temat swoich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm oraz pracoholizm są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania świadczące o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie pracoholizmu oraz odżywiania. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- 32,9% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku,
- 27,0% osób biorących udział w badaniu zawsze zajada stres i intensywne emocje,
- 17,1% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych,
- 65,1% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy.

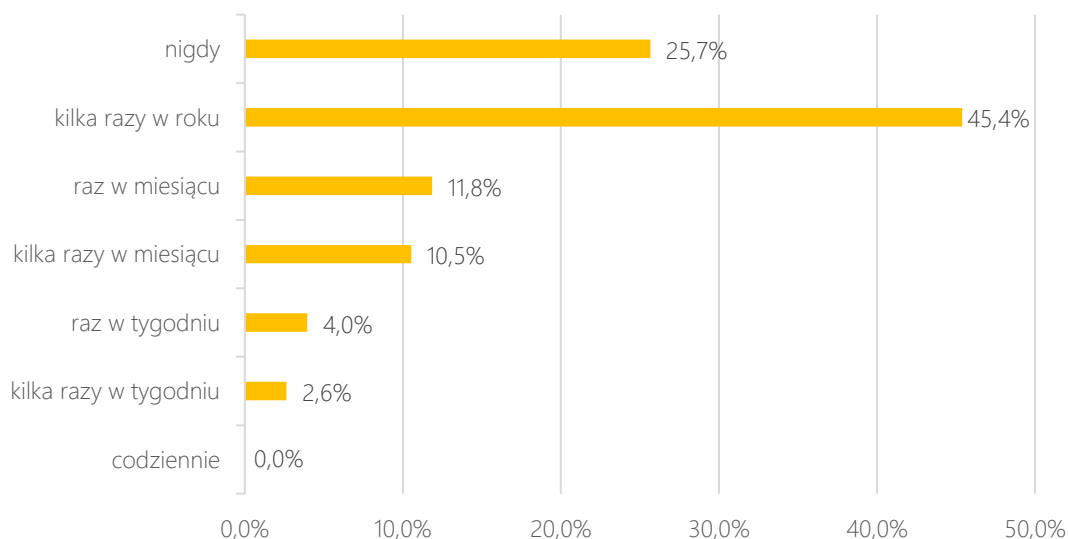
Wykres 18. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=152

PROBLEM ALKOHOLOWY

W pierwszym pytaniu tego bloku tematycznego, dorosłych mieszkańców poproszono o określenie, z jaką częstotliwością spożywają alkohol. Całkowitą abstynencję zadeklarowało 25,7% ankietowanych, natomiast 45,4% sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. 11,8% badanych spożywa alkohol raz w miesiącu, a 10,5% – kilka razy w miesiącu. 4,0% respondentów podało, że pije alkohol raz w tygodniu, natomiast 2,6% – kilka razy w tygodniu. Dodatkowo żaden z mieszkańców nie przyznał się do codziennego spożywania tego typu substancji.

Wykres 19. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=152

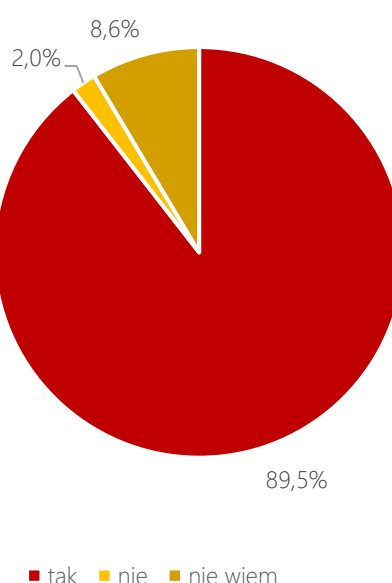
Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Większość podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyła im się taka sytuacja (92 osoby, tj. 81,4%). Przeciwnie odpowiedziało 18,6% ankietowanych, z czego 11 osób zadeklarowało, że miało to miejsce 1 raz (9,7%), 7 respondentów – 2-5 razy (6,2%), 2 badanych – powyżej 10 razy (1,8%), z kolei 1 osoba wskazała na częstotliwość 6-10 razy (0,9%).

Tabela 11. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=113

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	9,7%	11
2-5 razy	6,2%	7
6-10 razy	0,9%	1
powyżej 10 razy	1,8%	2
ani razu	81,4%	92

W ostatnim pytaniu dotyczącym tego obszaru, ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, zdecydowana większość mieszkańców jest świadoma szkodliwości napojów alkoholowych (89,5%), natomiast 8,6% ankietowanych nie miało wiedzy w tym temacie. Ponadto 2,0% badanych uważa, że spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży nie ma negatywnego wpływu na zdrowie dziecka.

Wykres 20. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=152

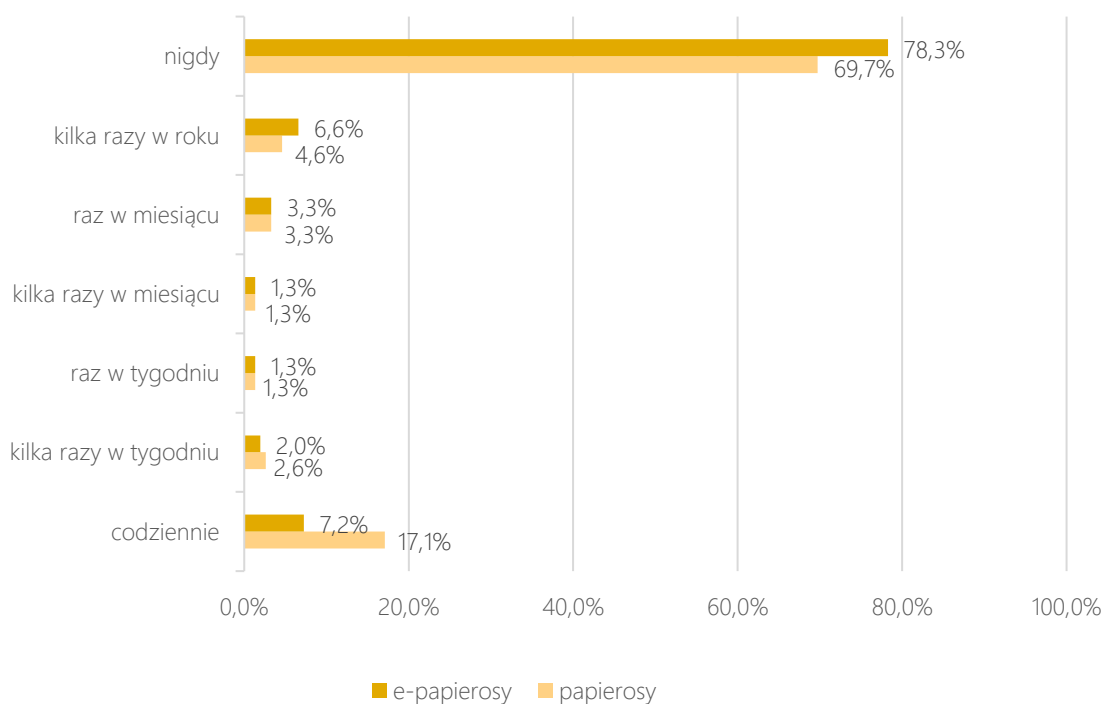

PROBLEM NIKOTYNOWY

Następny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców Gminy Miasto Sierpc. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, papierosy tradycyjne pali 30,3% ankietowanych, wśród których 17,1% pali codziennie, a 4,6% robi to kilka razy w roku. Dodatkowo 3,3% badanych sięga po papierosy raz w miesiącu, 2,6% – kilka razy w tygodniu, a po 1,3% – raz w tygodniu lub kilka razy w miesiącu. Po elektroniczne papierosy sięga 21,7% uczestników badania, przy czym 7,2% robi to codziennie, 6,6% – kilka razy w roku, 3,3% – raz w miesiącu, 2,0% – kilka razy w tygodniu, a po 1,3% – raz w tygodniu lub kilka razy w miesiącu.

Wykres 21. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=152

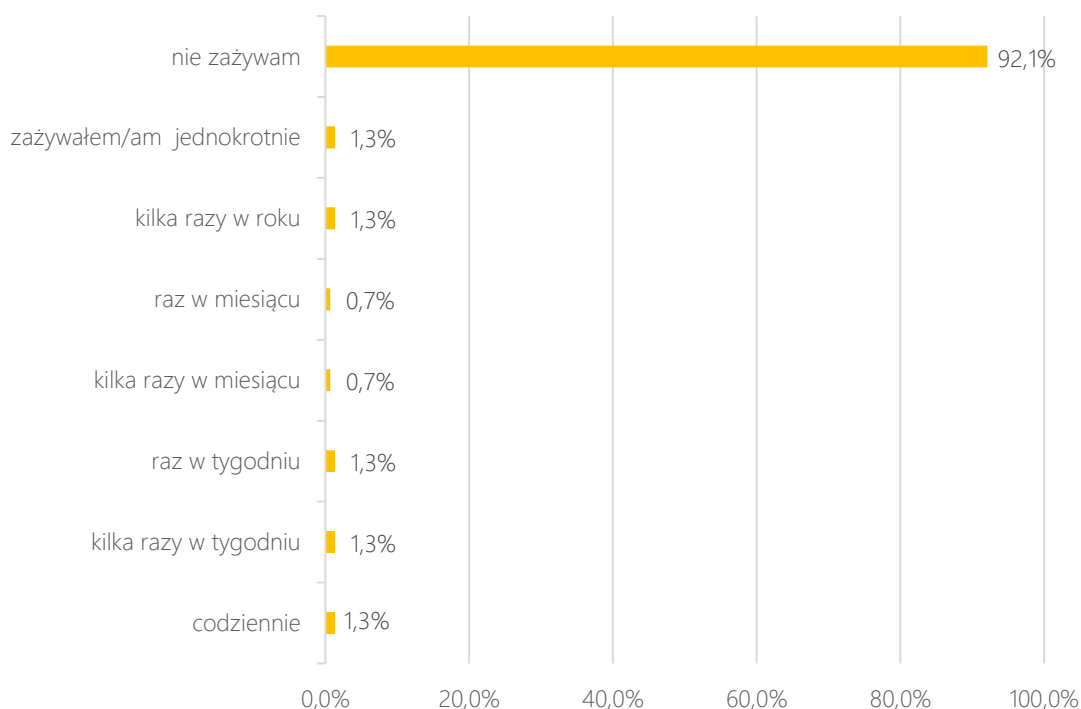

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejna część badania miała na celu określenie rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców. Jak wynika z analizy materiału badawczego, inicjację narkotykową zadeklarowało 7,9% respondentów, spośród których po 0,7% zażywa środki psychoaktywne raz lub kilka razy w miesiącu, zaś po 1,3% badanych robi to codziennie, raz lub kilka razy w tygodniu, kilka razy w miesiącu lub zrobiło to jeden raz.

Wykres 22. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=152

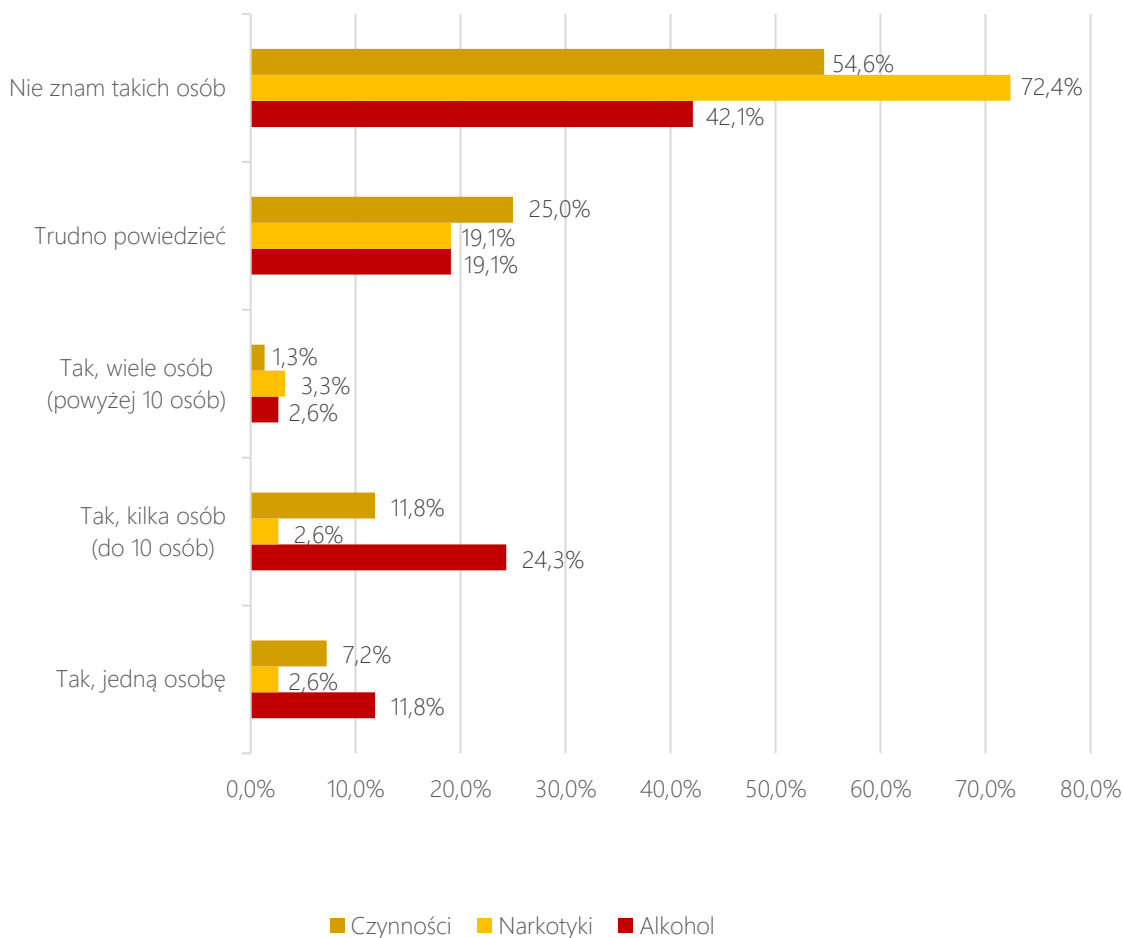

Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy badani znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, uprawiania sportu, pracy, oglądania treści pornograficznych). Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- 38,7% badanych zna osoby, które nadużywają alkoholu, w tym: 11,8% jedną osobę, 24,3% – kilka osób (do 10), a 2,6% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 19,1% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”;
- 8,5% badanych zna osoby, które nadużywają narkotyków, w tym: po 2,6% jedną osobę lub kilka osób (do 10 osób), a 3,3% – wiele osób, natomiast 19,1% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”;
- 20,3% badanych zna osoby, które dotyczy problem uzależnień behawioralnych, w tym: 7,2% – jedną osobę, 11,8% – kilka osób (do 10), a 1,3% – wiele osób (powyżej 10). 25,0% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Wykres 23. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=152

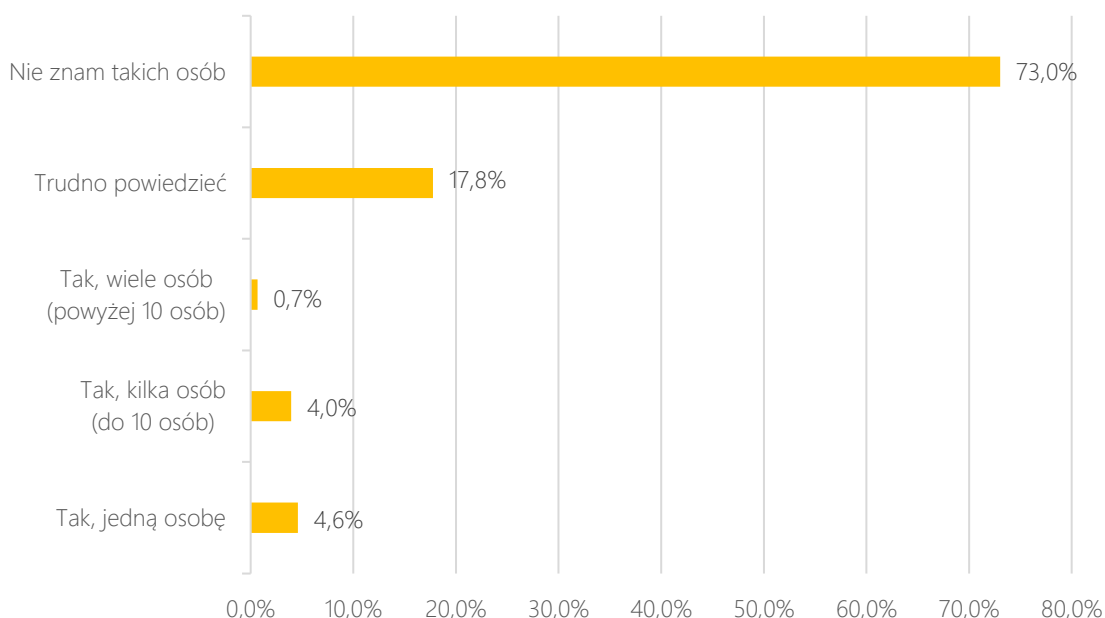

PROBLEM PRZEMOCY

W kolejnej części raportu oszacowana została skala występowania problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców Gminy Miasto Sierpc. Respondenci zostali poproszeni o stwierdzenie, czy w swoim otoczeniu znają osoby, które doświadczają przemocy domowej. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, znajomość takich osób potwierdziło 9,3% ankietowanych, spośród których 4,6% stwierdziło, iż zna jedną taką osobę, 4,0% badanych zna kilka takich osób (do 10 osób), a 0,7% – wiele osób (powyżej 10). Należy zauważyć, że 17,8% respondentów nie jest pewnych, czy zna taką osobę, a jednoznacznie zaprzeczyło temu 73,0% ankietowanych.

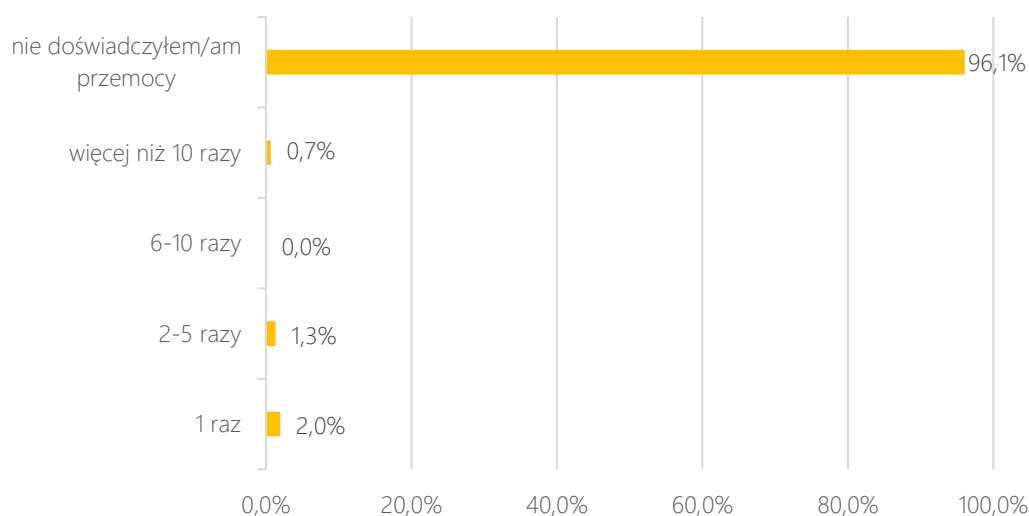
Wykres 24. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej?
N=152

Skala problemu przemocy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z zebranych danych wynika, że w danym okresie, przemocy doznało 4,0% mieszkańców, wśród których 2,0% doświadczyło jej jeden raz, 1,3% badanych wskazało, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy doznało przemocy 2-5 razy, a 0,7% – więcej niż 10 razy.

Wykres 25. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=152

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że 6 badanych doznało przemocy psychicznej (100,0%), 2 osoby – przemocy ekonomicznej (33,3%), po 1 odpowiedzi uzyskały przemoc fizyczna i zaniedbanie (po 16,7%).

Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=6

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	100,0%	6
przemoc ekonomiczna	33,3%	2
przemoc fizyczna	16,7%	1
zaniedbanie	16,7%	1
przemoc seksualna	0,0%	0
nie wiem	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zapytano respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Jak widać na poniższej tabeli, najwięcej badanych doznało przemocy ze strony męża/żony (5 osób, tj. 83,3%). Po 1 respondencie wskazało na innych członków rodziny lub partnera/partnerkę (po 16,7%).

Tabela 13. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=6

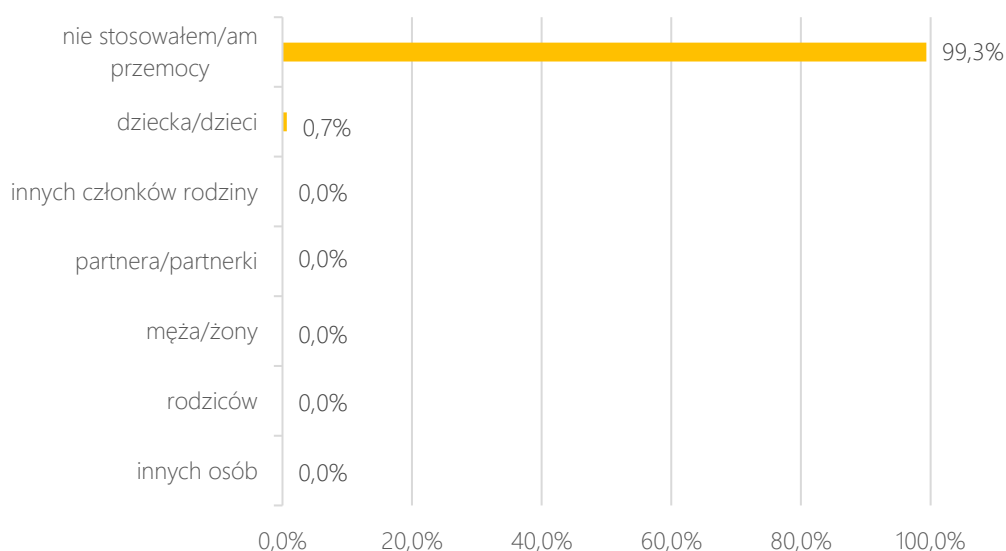
Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	83,3%	5
inni członkowie rodziny	16,7%	1
partner/partnerka	16,7%	1
rodzice	0,0%	0
inne osoby	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Mieszkańcy zostali poproszeni również o odpowiedź na pytanie dotyczące stosowania przemocy przez nich samych. Do stosowania przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przyznało się 0,7% badanych mieszkańców, którzy to zastosowali przemoc wobec dziecka/dzieci.

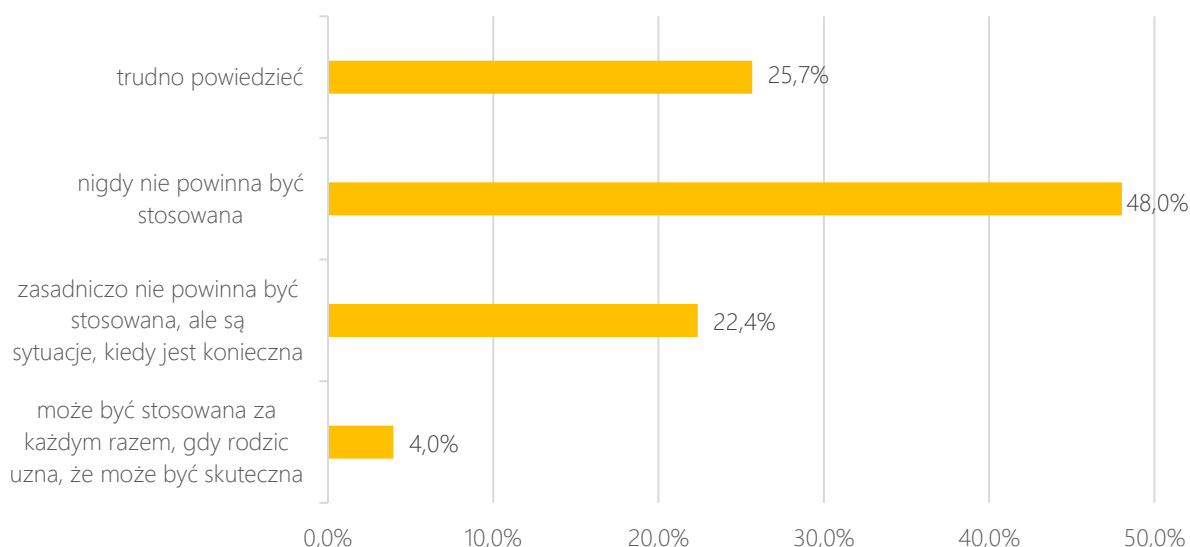
Wykres 26. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=152

Ważnym aspektem badania dotyczącego problemów społecznych w Gminie Miasto Sierpc była również opinia mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci jako metody wychowawczej. W świetle ich odpowiedzi można stwierdzić, iż 48,0% badanych jednoznacznie nie toleruje przemocy jako metody wychowawczej, jednocześnie 25,7% badanych nie potrafiło jednoznacznie określić swojego stosunku do badanej sprawy, wybierając odpowiedź „trudno powiedzieć”. Ponadto 22,4% respondentów uważa, że istnieją sytuacje, kiedy kary fizyczne są konieczne, natomiast 4,0% respondentów uważa, że kary fizyczne mogą być stosowane za każdym razem, gdy rodzic uzna, że mogą być skuteczne.

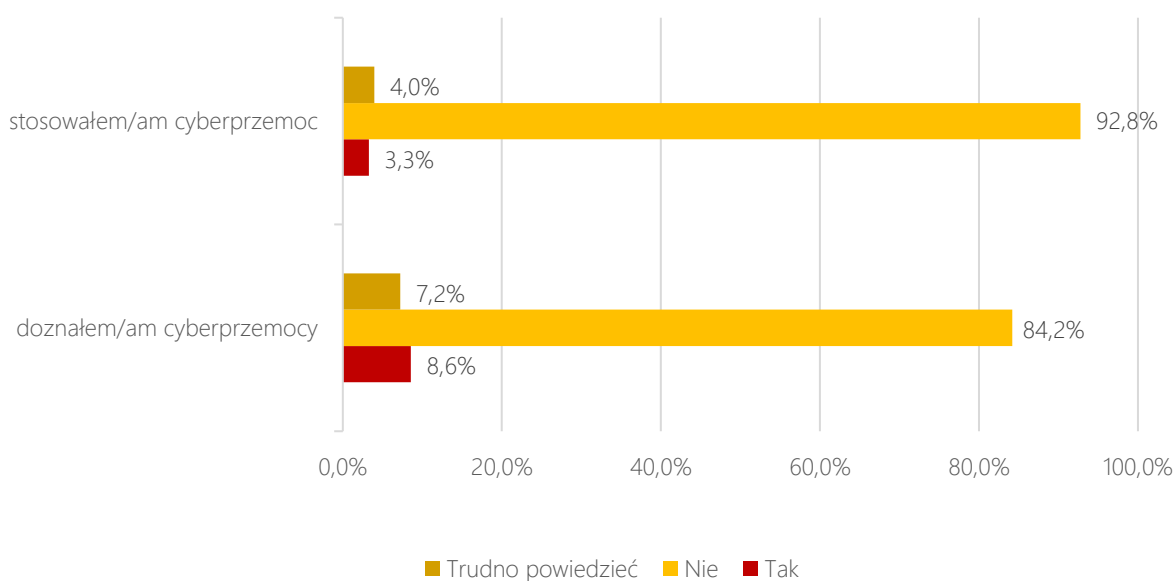

Wykres 27. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=152

Ostatnie pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy Miasto Sierpc. Anketowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że takiego problemu doświadczyło 8,6% respondentów, natomiast 7,2% badanych miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Do stosowania przemocy w Internecie przyznało się 3,3% ankietowanych, a 4,0% nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi.

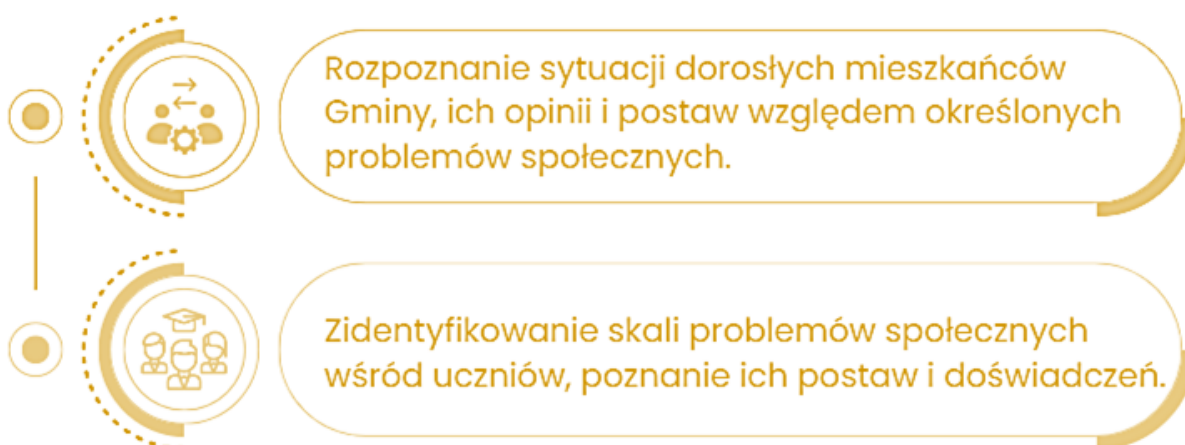
Wykres 28. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=152

ZESTAWIENIE WYNIKÓW DIAGNOZY

Celem badania było przedstawienie aktualnych problemów występujących w środowisku lokalnym takich jak: uzależnienie od alkoholu, papierosów, narkotyków i urządzeń elektronicznych, przemoc oraz hazard i inne problemy natury behawioralnej w odniesieniu do opinii dzieci i młodzieży oraz z perspektywy dorosłych mieszkańców. Cel ten został osiągnięty w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą do opracowania rekomendacji, które następnie posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych i profilaktycznych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie Gminy Miasto Sierpc, w tym jakości życia jej mieszkańców.

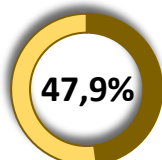
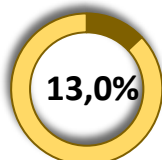
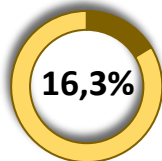
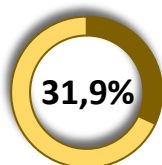
W oparciu o dokonaną analizę problemów społecznych zostały sformułowane **rekomendacje**. Poniżej znajduje się **podsumowanie wniosków z badania** diagnozującego aktualną skalę problemów społecznych na terenie Gminy Miasto Sierpc, natomiast w dalszej części zamieszczono rekomendacje do dalszych **działań profilaktycznych** skierowanych do uczniów, dorosłych mieszkańców oraz instytucji, których celem jest szeroko pojęta profilaktyka.

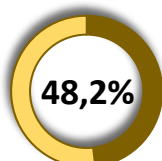
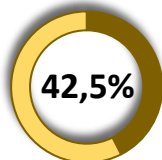
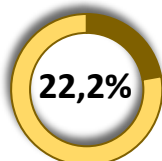
WNIOSKI Z BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=332.

PROBLEM ALKOHOLOWY

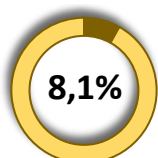

PROBLEM NIKOTYNOWY

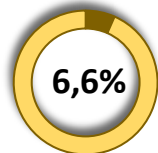

PROBLEM NARKOTYKOWY

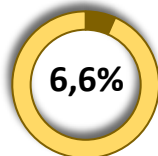
8,1%

uczniów deklaruje zażycie środków psychoaktywnych kiedykolwiek w życiu.

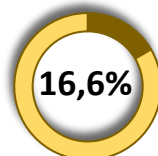
6,6%

uczniów deklaruje zażywanie środków psychoaktywnych regularnie/codziennie.

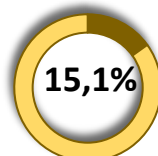
6,6%

uczniów przyznaje się do zażywania narkotyków/dopalaczy w ciągu 30 dni przed badaniem.

16,6%

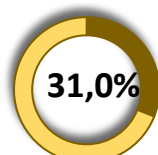
uczniów uważa narkotyki za łatwe do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

15,1%

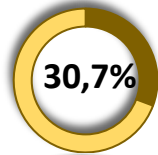
uczniów uważa dopalacze za łatwe do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

PROBLEM PRZEMOCY

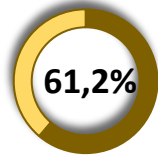
31,0%

uczniów deklaruje doświadczenie przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

30,7%

uczniów deklaruje stosowanie przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

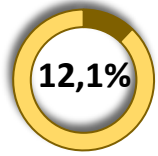
61,2%

uczniów deklaruje występowanie przemocy między uczniami w swojej szkole.

16,0%

uczniów deklaruje doznanie cyberprzemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

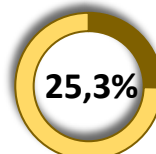
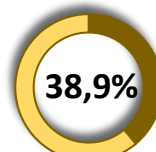
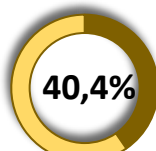
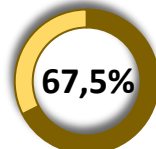
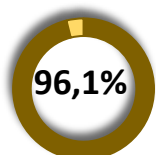

12,1%

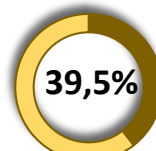
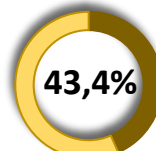
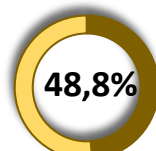
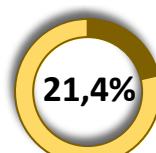
uczniów deklaruje stosowanie cyberprzemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

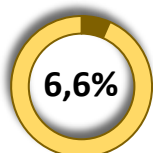

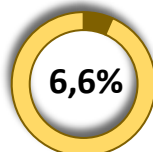
WNIOSKI Z BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

Odsetek dorosłych mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=152.

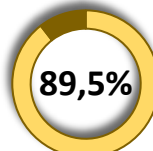
PROBLEM ALKOHOLOWY

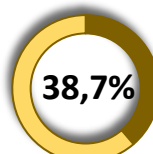
dorosłych mieszkańców spożywa alkohol kilka razy lub 1 raz w tygodniu.

dorosłych mieszkańców straciło kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (upiło się) częściej niż 1 raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

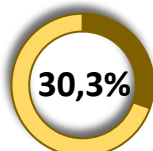

dorosłych mieszkańców uważa, że picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka.

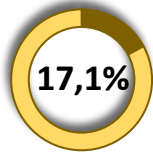

dorosłych mieszkańców zna osoby w swoim otoczeniu, które nadużywają alkoholu.

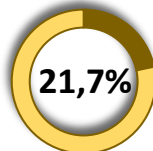
PROBLEM NIKOTYNOWY

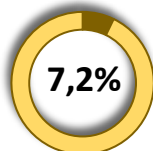
dorosłych mieszkańców pali papierosy tradycyjne.

dorosłych mieszkańców pali papierosy tradycyjne codziennie.

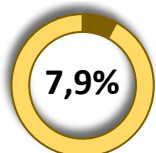
dorosłych mieszkańców pali e-papierosy.

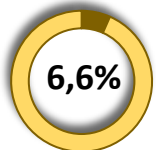
dorosłych mieszkańców pali e-papierosy codziennie.

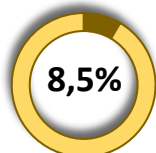
PROBLEM NARKOTYKOWY

dorosłych mieszkańców zażywało środki psychoaktywne.

dorosłych mieszkańców zażywało środki psychoaktywne częściej niż jeden raz.

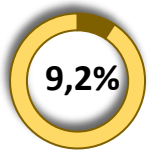

dorosłych mieszkańców zna osoby w swoim otoczeniu, które nadużywają narkotyków.

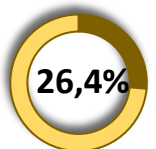
PROBLEM PRZEMOCY

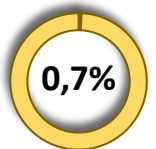
dorosłych mieszkańców deklaruje doświadczenie przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

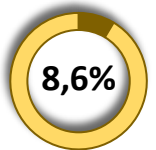
dorosłych mieszkańców deklaruje znajomość kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej.

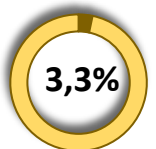
dorosłych mieszkańców nie neguje kategorycznie kar fizycznych jako metody wychowawczej.

dorosłych mieszkańców stosowało przemoc domową w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

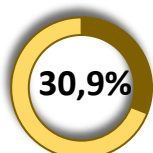
dorosłych mieszkańców doświadczyło cyberprzemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

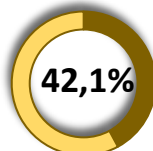
dorosłych mieszkańców stosowało cyberprzemoc w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem.

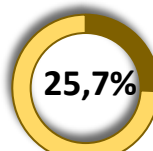
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

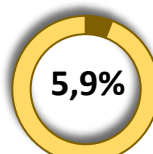
dorosłych mieszkańców korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu powyżej 3 godzin dziennie.

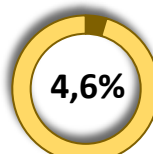
dorosłym mieszkańcom zdarza się korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie zakładali.

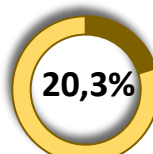
dorosłych mieszkańców grało w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze (w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem).

dorosłych mieszkańców grało w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze więcej niż 10 razy (w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem).

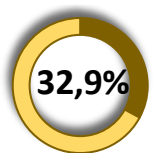

dorosłych mieszkańców grało w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną.

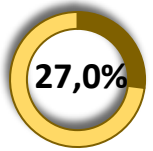

dorosłych mieszkańców zna osoby w swoim otoczeniu, które dotyczy problem uzależnień behawioralnych.

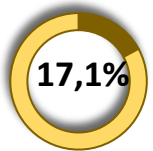
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

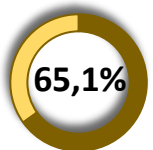
dorosłych mieszkańców ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku niż wstępnie zakładali.

dorosłych mieszkańców zawsze zajada stres i inne intensywne emocje i nie może się powstrzymać od jedzenia.

dorosłych mieszkańców nie może się powstrzymać od kupowania nowych rzeczy, chociaż nie są im potrzebne i przekraczają ich możliwości finansowe.

dorosłych mieszkańców często myśli o swoich obowiązkach zawodowych po godzinach pracy.

REKOMENDACJE

- **Ograniczanie dostępności** napojów alkoholowych na terenie Gminy Miasto Sierpc, zwłaszcza w przypadku dzieci i młodzieży (redukowanie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych i maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, regularne kontrole punktów przez członków GKRPA),
- włączanie się w lokalne oraz ponadlokalne **kampanie profilaktyczne**, a także tworzenie autorskich akcji,
- realizowanie **programów profilaktycznych**, ze szczególnym uwzględnieniem programów o udowodnionej skuteczności, rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- rozwój i stałe zwiększanie dostępności do **poradnictwa, terapii i rehabilitacji społeczno-zawodowej** osób zmagających się z problemem uzależnienia od alkoholu, osób współuzależnionych oraz osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików (DDA),
- podnoszenie **kompetencji** osób i instytucji działających w obszarze uzależnienia od alkoholu, poprzez organizowanie szkoleń i kursów,
- prowadzenie **działalności edukacyjnej i szkoleniowej** dla sprzedawców z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

- Promowanie wśród społeczności lokalnej **zdrowego trybu życia**, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- **ograniczenie dostępności** do papierosów dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Miasto Sierpc,
- rozpowszechnianie **materiałów profilaktycznych**, dotyczących szkodliwości nikotyny,
- wdrażanie do placówek ochrony zdrowia **Programów Profilaktyki Chorób Odtytoniowych**, skierowanych do osób mających więcej niż 18 lat i palących papierosy lub inne wyroby tytoniowe, będących w średnim wieku (między 40 a 65 lat),

- zachęcanie placówek oświatowych do wprowadzania **szkolnych programów zapobiegania palenia tytoniu** oraz wzmocnienie egzekwowania zakazu palenia tytoniu oraz papierosów elektronicznych na terenie szkół oraz w ich pobliżu.

- Przeprowadzanie **szkoleń/warsztatów dla rodziców oraz wychowawców**, na temat rozpoznawania i reagowania w przypadku zażywania przez dzieci i młodzież środków psychoaktywnych,
- prowadzenie szerokiej **działalności edukacyjnej**, informującej o konsekwencjach społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy,
- poprawa funkcjonowania osób uzależnionych od narkotyków lub zażywających je w sposób szkodliwy, poprzez **rehabilitację, ograniczanie szkód zdrowotnych oraz reintegrację społeczną**,
- inicjowanie poszerzania oferty placówek ochrony zdrowia o programy wychodzenia z narkomanii.

- Prowadzenie **akcji informacyjnych** mających na celu podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej, a także motywowanie do przełamywania tzw. „zmowy milczenia” w środowisku rodzinnym i sąsiedzkim,
- promowanie w placówkach oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych oraz wsparcia dziennego **postaw wolnych od przemocy rówieśniczej**,
- upowszechnienie informacji o dostępnych miejscach w środowisku lokalnym, w których **świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa** osobom dotkniętym przemocą,
- zacieśnianie współpracy z przedstawicielami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wymiaru sprawiedliwości, poprzez prowadzenie **interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń**,

- realizowanie **procedury „Niebieskie Karty”** oraz organizowanie i finansowanie szkoleń dla podmiotów biorących w niej udział, dotyczących obowiązujących procedur i zasad podejmowania interwencji.

- Prowadzenie strategii profilaktycznych w zakresie uzależnień behawioralnych, poprzez rozwijanie **umiejętności psychospołecznych** dzieci oraz **kompetencji wychowawczych** rodziców i opiekunów,
- realizowanie **warsztatów, spotkań oraz kampanii informacyjnych** w zakresie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej oraz zachowań konsumenckich,
- **wzmacnianie czynników ochronnych** oraz **niwelowanie czynników ryzyka** wśród dzieci i dorosłych, które wpływają na ich sposób postrzegania siebie, występowanie nieprawidłowości w zachowaniu i podejmowaniu decyzji oraz determinują określone przekonania formujące schemat postępowania,
- tworzenie i rozwój **alternatywnych form spędzania czasu wolnego** dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży,
- zwiększanie kompetencji zawodowych w szczególności **pedagogów oraz psychologów** szkolnych w zakresie rozpoznawania i udzielania wsparcia w przypadku wystąpienia problemu uzależnień behawioralnych,
- poszerzenie istniejącej oferty miejsc udzielających pomocy i wsparcia o **poradnictwo w zakresie uzależnień behawioralnych**, a także proponowanie **terapii w placówkach specjalistycznych**,
- świadczenie pomocy osobom zmagającym się z uzależnieniami behawioralnymi w Gminie Miasto Sierpc, poprzez **wzmacnianie samopomocowych form wsparcia** oraz udzielanie pomocy finansowej i organizacyjnej **organizacjom pozarządowym** realizującym działania w obszarze uzależnień behawioralnych,
- uwrażliwianie społeczności lokalnej na temat ryzyka jakie niosą za sobą uzależnienia behawioralne, poprzez **dostarczanie i udostępnianie rzetelnych informacji**.

BIBLIOGRAFIA

1. Frysztański K., Socjologia problemów społecznych, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2009, s. 19-20.
2. Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 2007, s. 19.

SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

SPIS TABEL

Tabela 1. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=106	9
Tabela 2. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=26.....	11
Tabela 3. Jakie były to substancje? N=25	12
Tabela 4. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=96.....	14
Tabela 5. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=91	15
Tabela 6. Jakiego rodzaju przemoc stosowałeś/łaś? N=93	16
Tabela 7. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=98	16
Tabela 8. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=324	19
Tabela 9. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=145.....	24
Tabela 10. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=39	25
Tabela 11. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=113	27
Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=6	32
Tabela 13. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=6	32

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Wiek: N=332	8
Wykres 2. Klasa: N=332	8
Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=332	9
Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=332	10
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=332.....	11
Wykres 6. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=332.....	13
Wykres 7. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=332.....	14
Wykres 8. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=332	15
Wykres 9. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=332	17
Wykres 10. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=332.....	17
Wykres 11. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=332	18
Wykres 12. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=332	19
Wykres 13. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=332	20
Wykres 14. Wiek: N=152	22
Wykres 15. Wykształcenie: N=152	22
Wykres 16. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=152	23
Wykres 17. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=152	24

Wykres 18. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=152.....	26
Wykres 19. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=152	26
Wykres 20. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=152	27
Wykres 21. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=152.....	28
Wykres 22. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=152	29
Wykres 23. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=152	30
Wykres 24. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=152 ...	31
Wykres 25. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy domowej? N=152	32
Wykres 26. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=152	33
Wykres 27. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klapsy) jest metodą wychowawczą, która: N=152.....	34
Wykres 28. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=152	34

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Wykorzystane techniki badawcze	4
Rysunek 2. Struktura badanej grupy	5
Rysunek 3. Płeć: N=332	7
Rysunek 4. Płeć: N=152	21